

BELGISCHE SENAAT**ZITTING 1992-1993****9 JULI 1993****Ontwerp van wet tot vervollediging
van de federale Staatsstructuur****AMENDEMENTEN VAN
DE HEER EVERS c.s.****Art. 117bis (nieuw)**

Een artikel 117bis (nieuw) in te voegen, luidende:

«*Artikel 117bis.* — Tussen titel II en titel III van dezelfde wet wordt een titel *IIbis* ingevoegd met als opschrift:

«*Titel IIbis.* Uitoefening van bevoegdheden met toepassing van artikel 59ter, § 4, van de Grondwet.»

Art. 117ter (nieuw)

Een artikel 117ter (nieuw) in te voegen, luidende:

«*Artikel 117ter.* — Met toepassing van artikel 59ter, § 4, van de Grondwet oefenen de Raad en de Regering van de Duitstalige Gemeenschap voor het Duitse taalgebied alle bevoegdheden van de verkozen provincieorganen uit.

R. A 16310*Zie:***Gedr. St. van de Senaat:****777 (1992-1993):**

Nr. 1: Ontwerp overgezonden door de Kamer van Volksvertegenwoordigers.

Nrs. 2 tot 5: Verslagen.

Nrs. 6 tot 18: Amendementen.

SENAT DE BELGIQUE**SESSION DE 1992-1993****9 JUILLET 1993****Projet de loi visant àachever
la structure fédérale de l'Etat****AMENDEMENTS PROPOSES PAR
M. EVERS ET CONSORTS****Art. 117bis (nouveau)**

Insérer un article 117bis (nouveau), libellé comme suit:

«*Article 117bis.* — Il est inséré entre le titre II et le titre III de la même loi, un titre *IIbis* intitulé comme suit:

«*Titre IIbis.* De l'exercice de compétences en application de l'article 59ter, § 4, de la Constitution.»

Art. 117ter (nouveau)

Insérer un article 117ter (nouveau), libellé comme suit:

«*Article 117ter.* — En application de l'article 59ter, § 4, de la Constitution, le Conseil et le Gouvernement de la Communauté germanophone exercent pour la région de langue allemande toutes les compétences des organes élus de la province.

R. A 16310*Voir:***Documents du Sénat:****777 (1992-1993):**

Nº 1: Projet transmis par la Chambre des représentants.

Nº 2 à 5: Rapports.

Nº 6 à 18: Amendements.

Een koninklijk besluit bepaalt nauwkeurig de wijze waarop die bevoegdheden worden uitgeoefend, alsmede de wijze waarop de overheveling van goederen en personeelsleden van de provincie Luik naar de Duitstalige Gemeenschap wordt gefinancierd.»

Verantwoording

Uit het voorbereidend werk voor de herziening van artikel 59ter van de Grondwet (Senaat, 1981-1982, stuk 100, nr. 4/4, blz. 8) blijkt luidens de verklaring van de Minister van Institutionele Hervormingen dat § 4 van artikel 59ter o.m. ertoe dienen kan provinciale bevoegdheden uit te oefenen. Hierin moet de mogelijkheid worden gezien om — naar analogie van de bijzondere regeling voor Brussel — de uitoefening van de bevoegdheden van de provincieraad en van de bestendige deputatie te laten overdragen door het onderhavig wetsvoorstel met een artikel aan te vullen.

Deze overdracht is wenselijk gelet op het feit dat bij de uitoefening van die bevoegdheden beter rekening kan worden gehouden met de specifieke behoeften van het Duitstalig gebied, wanneer de Raad en de Executieve van de Duitstalige Gemeenschap deze uitoefening door middel van reglementaire bepalingen verzekeren. Bovendien bestaan er verschillende gebieden waar de bevoegdheden van de provincie en van de Gemeenschap elkaar overlappen (bijvoorbeeld bij de gezondheidszorg, het toerisme, het onderwijs, op cultureel en sociaal vlak enz.). De handhaving van provinciale bevoegdheden op die gebieden waarop de Gemeenschap wetgevende bevoegdheden bezit, is wegens de territoriale situatie onzinnig. Een reden meer om voor de overdracht van de uitoefening van deze bevoegdheden en van de erbij horende middelen te zorgen.

De regels voor de uitoefening van deze bevoegdheden alsmede de financiering en de overheveling van goederen en van personeel van de provincie Luik naar de Gemeenschap worden door een koninklijk besluit vastgelegd.

Omdat de Raad en de Executieve in de toekomst de bevoegdheden van de verkozen provincieorganen voor het Duits taalgebied uitoefenen, is het bijgevolg enkel consequent dat de inwoners van dit gebied de provincieraadsleden van de provincie Luik niet meer kiezen omdat deze niet meer voor dit gebied bevoegd zijn. Derhalve moet de provinciewet in deze zin worden gewijzigd.

Het amendement is de technische omzetting van de wensen van de Raad. Er valt op te merken dat het nieuwe artikel zich onder een nieuwe Titel IIbis — « Uitoefening van bevoegdheden met toepassing van artikel 59ter van de Grondwet » zal bevinden.

Art. 220

Dit artikel te vervangen als volgt:

« In artikel 2 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

« 1º Tussen het eerste lid en het tweede lid wordt een nieuw lid ingevoegd, luidende:

« Zodra de Raad en de Executieve van de Duitstalige Gemeenschap met toepassing van artikel 59ter, § 4, van de Grondwet voor het Duits taalgebied de bevoegdheden van de verkozen provincieorganen uitoefenen, behoren de personen die in de bevolkingsregisters van een van de 9 gemeenten van het Duits taalgebied zijn ingeschreven, niet meer tot

Un arrêté royal définit les modalités précises de l'exercice de ces compétences, ainsi que du financement et du transfert de biens et de personnes de la province de Liège à la Communauté germanophone. »

Justification

Il ressort des travaux préparatoires à la révision de l'article 59ter de la Constitution (Doc. Sénat 100, n° 4/4, 1981-1982, p. 8) et de la déclaration du ministre des Réformes institutionnelles que le § 4 de l'article 59ter permet entre autres l'exercice de compétences provinciales. Il faut voir dans cet article la possibilité de transférer à la Communauté germanophone l'exercice des compétences du Conseil provincial et de la Députation permanente, par analogie avec le dispositif spécial prévu pour Bruxelles, et ce par l'insertion d'un article supplémentaire dans le projet de loi examiné.

Ce transfert est indiqué du fait que l'exercice de ces compétences permettra une meilleure prise en charge des besoins spécifiques de la région de langue allemande, si le Conseil et l'Exécutif de la Communauté germanophone exercent ces compétences au moyen de dispositions réglementaires. Par ailleurs, les compétences communautaires et provinciales se chevauchent dans différents domaines (par exemple en matière de santé, de tourisme, dans l'enseignement, sur le plan culturel et social etc.). Le maintien de compétences provinciales dans les domaines où la Communauté dispose d'un pouvoir législatif, n'a pas de sens, vu la situation territoriale. Raison de plus pour procéder au transfert de l'exercice de ces compétences et des moyens financiers correspondants.

Les modalités d'exercice de ces compétences ainsi que du financement et du transfert de biens et de personnel de la province de Liège à la Communauté germanophone seront fixées par un arrêté royal.

Etant donné que le Conseil et l'Exécutif exerceront pour la région de langue allemande les compétences des organes élus de la province, quoi de plus logique que les habitants de cette région n'élisent plus les conseillers provinciaux de la province de Liège, puisque ceux-ci ne seront plus compétents pour cette région. Une modification de la loi provinciale est donc nécessaire.

L'amendement est la transposition légistique du souhait du Conseil. Il est à remarquer que le nouvel article se trouvera sous un nouveau Titre IIbis intitulé « Exercice de compétences en application de l'article 59ter de la Constitution ».

Art. 220

Remplacer cet article par ce qui suit:

« A l'article 2 de la même loi sont apportées les modifications suivantes:

« 1º Entre les alinéas 1 et 2 il est inséré un alinéa, libellé comme suit:

« Dès que le Conseil et l'Exécutif de la Communauté germanophone exercent pour la région de langue allemande, en application de l'article 59ter, § 4, de la Constitution, les compétences des organes élus de la province, les personnes inscrites dans le registre de population d'une des 9 communes de la région de langue allemande n'appartiendront plus au

het kiescollege van de provincie Luik en geldt dit gebied niet meer als een district vermeld in het eerste lid. »

2º Het tweede lid wordt het derde lid.

3º Het derde lid, dat het vierde lid wordt, wordt vervangen als volgt:

« De groepering van de kieskantons en de aanwijzing van de districtchoofdplaatsen worden vastgesteld overeenkomstig de bij deze wet gevoegde tabel. De verdeling van de raadsleden over de kiesdistricten wordt om de tien jaar herzien en met het bevolkingscijfer in overeenstemming gebracht binnen twee jaar volgend op hetzij de volkstelling, hetzij de vaststelling van het bevolkingscijfer door een ander middel bepaald door de wet. »

Verantwoording

Zie *supra*.

Art. 229

Het voorgestelde artikel 1 te vervangen als volgt:

« Artikel 1.— § 1. Om provincieraadskiezer te zijn, moet men:

1º Belg zijn;

2º de volle leeftijd van achttien jaar hebben bereikt;

3º behoudens de bepaling van artikel 2, tweede lid, van de provinciewet van 30 april 1836, in de bevolkingsregisters van een gemeente van de provincie ingeschreven zijn;

4º zich niet bevinden in een van de gevallen van uitsluiting of schorsing bepaald bij het Kieswetboek.

§ 2. De voorwaarden vermeld in § 1, 2º en 4º, moeten vervuld zijn op de dag van de verkiezing; die vermeld in § 1, 1º en 3º, moeten dat zijn op de datum waarop de kiezerslijst wordt afgesloten.

§ 3. De kiezers die tussen de datum waarop de kiezerslijst wordt afgesloten en de dag van de verkiezing, de Belgische nationaliteit verliezen of niet meer in de bevolkingsregisters van een Belgische gemeente ingeschreven zijn, worden van de kiezerslijst geschrapt.

De kiezers die na de datum waarop de kiezerslijst wordt afgesloten, het voorwerp zijn van een veroordeling of een beslissing die voor hen ofwel de uitsluiting van het kiesrecht, ofwel de schorsing van dat recht op de datum van de verkiezing meebrengt, worden eveneens van de kiezerslijst geschrapt.

§ 4. Uiterlijk de vijfentwintigste dag vóór de datum van de verkiezing stuurt het gemeentebestuur aan de provinciegouverneur of aan de ambtenaar die hij aanwijst, twee exemplaren van de kiezerslijst.

collège électoral de la province de Liège, et cette région ne sera plus considérée comme un district au sens de l'alinéa 1. »

2º L'alinéa 2 devient l'alinéa 3.

3º L'alinéa 3, qui devient l'alinéa 4, est remplacé par la disposition suivante:

« Le groupement des cantons électoraux et la désignation des chefs-lieux de districts sont fixés conformément au tableau annexé à la présente loi. La répartition des conseillers entre les districts électoraux est révisée tous les dix ans et mise en rapport avec la population dans les deux années qui suivent le recensement de la population soit la détermination du chiffre de celle-ci par tout autre moyen défini par la loi. »

Justification

Voir ci-dessus.

Art. 229

Remplacer l'article 1er proposé par ce qui suit:

« Article 1er.— § 1er. Pour être électeur pour la province, il faut:

1º être belge;

2º être âgé de 18 ans accomplis;

3º sous réserve de la disposition des l'article 2, alinéa 2, de la loi provinciale du 30 avril 1836, être inscrit dans les registres de population d'une commune de la province;

4º ne pas se trouver dans un des cas d'exclusion ou de suspension prévus par Code électoral.

§ 2. Les conditions visées au § 1, 2º et 4º, doivent être réunies le jour de l'élection; celles visées au § 1er, 1º et 3º, doivent l'être à la date à laquelle la liste des électeurs est arrêtée.

§ 3. Les électeurs qui, entre la date à laquelle la liste des électeurs est arrêtée et le jour de l'élection, perdent la nationalité belge ou cessent d'être inscrits dans les registres de population d'une commune belge, sont rayés de la liste des électeurs.

Les électeurs qui, postérieurement à la date à laquelle la liste des électeurs est arrêtée, font l'objet d'une condamnation ou d'une décision emportant dans leur chef soit l'exclusion des droits électoraux, soit la suspension, à la date de l'élection, de ces mêmes droits, sont pareillement rayés de la liste des électeurs.

§ 4. L'administration communale envoie au gouverneur de la province ou au fonctionnaire qu'il désigne, deux exemplaires de la liste des électeurs au plus tard le vingt-cinquième jour avant la date de l'élection.

§ 5. De artikelen 6 tot en met 9bis, 13 en 16 tot en met 39 van het Kieswetboek zijn van overeenkomstige toepassing op de provincieraadsverkiezingen. »

Verantwoording

Zie *supra*.

Art. 271

Het voorgestelde artikel 23 te vervangen als volgt:

« *Artikel 23.* — Om tot provincieraadslid verkozen te kunnen worden en om het te kunnen blijven, moet men:

1º Belg zijn;

2º de volle leeftijd van achttien jaar hebben bereikt;

3º behoudens lid 2 in de bevolkingsregisters van een gemeente van de provincie ingeschreven zijn.

Zodra de Raad en de Executieve van de Duitstalige Gemeenschap met toepassing van artikel 59ter, § 4, van de Grondwet voor het Duits taalgebied de bevoegdheden van de verkozen provincieorganen uitoefenen, kunnen de personen die in de bevolkingsregisters van een gemeente van het Duits taalgebied zijn ingeschreven, niet meer kandidaat voor de verkiezing van de provincieraad van Luik zijn.

Niet verkiesbaar zijn:

1º zij die door veroordeling ontzet zijn van het recht om gekozen te worden;

2º zij die met toepassing van artikel 6 van het Kieswetboek uitgesloten zijn van het kiesrecht;

3º zij die met toepassing van artikel 7 van hetzelfde Wetboek in de uitoefening van het kiesrecht geschorst zijn.

De verkiesbaarheidsvooraarden moeten uiterlijk op de dag van de verkiezing vervuld zijn. »

Verantwoording

Zie *supra*.

TITEL XIVbis (nieuw)

Een titel XIVbis (nieuw) in te voegen, luidende:

« *Titel XIVbis.* — Wijziging van de wet van 23 september 1985 betreffende het gebruik van de Duitse taal in gerechtelijke zaken en de gerechtelijke organisatie.

§ 5. Les articles 6 à 9bis, 13 et 16 à 39 du Code électoral sont applicables aux élections provinciales, moyennant les adaptations nécessaires. »

Justification

Voir ci-dessus.

Art. 271

Remplacer l'article 23 proposé par ce qui suit:

« *Article 23.* — Pour pouvoir être élu et rester membre du conseil provincial, il faut:

1º être belge;

2º être âgé de 18 ans accomplis;

3º sous réserve de l'alinéa 2, être inscrit dans les registres de la population d'une commune de la province.

Dès que le Conseil et l'Exécutif de la Communauté germanophone exercent pour la région de langue allemande, en application de l'article 59ter, § 4, de la Constitution, les compétences des organes élus de la province, les personnes inscrites dans les registres de la population d'une commune de la région de langue allemande pourront plus être candidates à l'élection pour le Conseil provincial de Liège.

Ne sont pas éligibles:

1º ceux qui sont privés du droit d'éligibilité par condamnation;

2º ceux qui sont exclus de l'électorat par application de l'article 6 du Code électoral;

3º ceux qui sont frappés de la suspension des droits électoraux par application de l'article 7 du Code électoral.

Les conditions d'éligibilité doivent être réunies au plus tard le jour de l'élection. »

Justification

Voir ci-dessus.

TITRE XIVbis (nouveau)

Insérer un titre XIVbis (nouveau), libellé comme suit:

« *Titre XIVbis.* — Modification de la loi du 23 septembre 1985 relative à l'emploi de la langue allemande en matière judiciaire et à l'organisation judiciaire.

Art. 356bis

Artikel 55 van de wet van 23 september 1985 betreffende het gebruik van de Duitse taal in gerechtelijke zaken en de gerechtelijke organisatie wordt opgeheven.

Zodra de Raad en de Executieve van de Duitstalige Gemeenschap met toepassing van artikel 59ter, § 4, van de Grondwet voor het Duits taalgebied de bevoegdheden van de verkozen provincieorganen uitoefenen, is artikel 96, tweede lid, van de provinciewet van 30 april 1836 niet meer van toepassing op het gerechtelijk arrondissement Eupen. »

Verantwoording

Wat het gewaarborgde lid van de bestendige deputatie betreft:

Zolang de overdracht van de provinciale bevoegdheden niet voltooid is, wenst de Raad van de Duitstalige Gemeenschap de opheffing van artikel 55 van de wet van 23 september 1985 betreffende het gebruik van de Duitse taal in gerechtszaken en de gerechtelijke organisatie die de toepassing van artikel 96, tweede lid, van de provinciewet van 30 april 1836 voor het gerechtelijk arrondissement Eupen schorst om tenminste over een gewaarborgd lid van de bestendige deputatie uit het Duits taalgebied in de bestendige deputatie van de provincie Luik te beschikken die de specifieke belangen van dit gebied binnen dat uitvoerend orgaan vertegenwoordigt.

Art. 356bis

L'article 55 de la loi du 23 septembre 1985 relative à l'emploi de la langue allemande en matière judiciaire et à l'organisation judiciaire est abrogé.

Dès que le Conseil et l'Exécutif de la Communauté germanophone exercent pour la Région de langue allemande, en application de l'article 59ter, § 4, de la Constitution, les compétences des organes élus de la province, l'article 96, alinéa 2, de la loi provinciale du 30 avril 1836 ne sera plus d'application à l'arrondissement judiciaire d'Eupen. »

Justification

En ce qui concerne le député permanent garanti:

Tant que le transfert des compétences provinciales n'aura pas eu lieu, le Conseil germanophone souhaite l'abrogation de l'article 55 de la loi du 23 septembre 1935 sur l'emploi des langues en matière judiciaire et l'organisation judiciaire qui suspend l'application de l'article 96, deuxième alinéa, de la loi provinciale du 30 avril 1836 pour l'arrondissement judiciaire d'Eupen, de manière à ce que la présence d'au moins un député permanent de la Région de langue allemande, qui défend les intérêts spécifiques de cette Région au sein de cet organe exécutif, soit garantie dans la députation permanente de la province de Liège.

**Alfred EVERE,
François-Xavier de DONNEA,
Jacques VANDENHAUTE.**